

Međunarodna razvojna suradnja: kratka informacija

1. Što je međunarodna razvojna suradnja?

- Međunarodna razvojna suradnja je oblik pomoći koju razvijene zemlje pružaju zemljama u razvoju kako bi se potaknuo njihov gospodarski razvoj i poboljšala kvaliteta života stanovništva. Cilj razvojne suradnje je pridonijeti boljitku u svakom području života pojedinca i zajednice, kao što su obrazovanje, posao, zdravstvo, zaštita ljudskih prava, zaštita manjina, promicanje demokracije, jednakost spolova itd. Države primateljice razvojne suradnje podijeljene su u četiri kategorije, prema BNP-u po glavi stanovnika.¹ Hrvatska je kao članica EU-a država donatorica.
- Suzbijanje siromaštva jedan je od najsloženijih izazova s kojima se susreće današnje čovječanstvo. Njime su pogođene mnoge zemlje u razvoju, no prisutno je i u razvijenim zemljama. Razvijene zemlje i zemlje u razvoju upućene su djelovati u partnerstvu kako bi pronašle optimalna rješenja za suzbijanje siromaštva. Razvojna suradnja važan je instrument upravo u suzbijanju siromaštva te mehanizam za osnaživanje globalnih partnerstava.
- U današnje vrijeme, kad međunarodni odnosi postaju sve složeniji i međusobno uvjetovani, i politika razvojne suradnje postaje sve značajniji mehanizam vanjske politike mnogih država, uključujući i Hrvatsku.
- Politika razvojne suradnje u funkciji je vanjske politike. Ona pridonosi izgradnji identiteta, uspostavljanju komunikacije sa svijetom te predstavlja ulaznicu za osnaživanje sigurnosnih, gospodarskih i političkih interesa Hrvatske. Kroz politiku razvojne suradnje šaljemo poruku solidarnosti i odgovornosti, pridonosimo sigurnosti i stabilnosti u neposrednom susjedstvu i šire, pružamo potporu demokratskim procesima u trećim zemljama, a sve je to temelj za ostvarivanje uključivog i održivog razvoja. Njome se usto umanjuje pritisak ilegalnih migracija, te se stvara kvalitetna podloga za uspostavljanje novih i osnaživanje postojećih partnerstava.
- Za postizanje učinkovite pomoći s ciljem smanjivanja siromaštva, isključivo davanje novca nije dovoljno. Potrebno je usmjeriti se na programe koji smanjuju ovisnost o pomoći iz inozemstva te izgrađuju potencijal samoodrživosti.

2. Hrvatska razvojna suradnja

- Hrvatska raspolaže specifičnom nišom u globalnoj donatorskoj zajednici, zbog još uvijek svježih iskustava i znanja stečenih u ratnoj i poslijeratnoj demokratskoj tranziciji, kao i u procesu euro-atlantskih integracija. Za države koje se suočavaju sa sličnim izazovima hrvatska iskustva mogu biti od goleme koristi.

¹ Popis država primateljica, koji sastavlja Odbor za razvojnu suradnju (*Development Assistance Committee*, DAC), možete vidjeti na <http://www.oecd.org/dac/stats/documentupload/DAC%20List%20of%20ODA%20Recipients%202014%20final.pdf>

- Hrvatska je Nacionalnom strategijom razvojne suradnje i humanitarne pomoći za razdoblje 2015.–2020. godine definirala zemljopisne i sektorske prioritete.
- Zemljopisni prioriteti su:
 - ❖ Jugoistočna Europa s naglaskom na projektnu suradnju s Albanijom, Crnom Gorom, Kosovom, Makedonijom i Srbijom. Programska država je Bosna i Hercegovina.
 - ❖ Sjeverna Afrika i Bliski istok su nakon jugoistočne Europe sljedeći hrvatski interesni prsten koji je od sigurnosnog, gospodarskog i političkog značaja ne samo za Hrvatsku nego i za EU s naglaskom na suradnju s Irakom (s naglaskom na područje Kurdistan na sjeveru Iraka), Marokom, Palestinskom samoupravom, Sirijom i Tunisom. Programska država je Jordan.
 - ❖ Najnerazvijenije i države u tranziciji zemljopisno su raspršene ali tematski vrlo bliske države, koje se suočavaju sa sličnim izazovima krhkosti, nestabilnosti, sukoba kao i političke, gospodarske i društvene tranzicije. Među takvim državama su Kolumbija, Mjanmar, Tadžikistan, Tanzanija i Ukrajina. Programska država je Afganistan.
- Sektorski prioriteti su:
 - ❖ ratna i poslijeratna demokratska tranzicija,
 - ❖ razvoj čovjeka s naglaskom na obrazovanje, zdravlje, te zaštitu i osnaživanje žena, djece i mladih
 - ❖ održivi gospodarski razvoj.

3. Partneri u provedbi Hrvatske razvojne suradnje

- Važni partneri u provedbi razvojne suradnje, kojom koordinira Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH su tijela državne uprave, organizacije civilnog društva, poslovni sektor, akademska zajednica i lokalne vlasti.
- Snažnije uključivanje poslovnog sektora u programe razvojne suradnje Hrvatske jedan je od njezinih prioriteta. Nužno je povezivanje razvojne i gospodarske diplomacije kroz projekte tehničke suradnje, kako bi se kroz djelovanje na smanjivanju siromaštva promoviralo hrvatsko gospodarstvo i otvorila nova tržišta za hrvatske izvoznike.
- Hrvatske udruge civilnog društva imaju iskustva koja mogu podijeliti s udrugama i institucijama društava koja prolaze kroz poslijeratnu tranziciju. Hrvatsko je iskustvo poslijeratne tranzicije među državama EU-a jedinstveno pa njihov doprinos, primjerice na području međuetničke i međuvjerske pomirbe ili resocijalizacije sudionika i žrtava rata, može biti ključan za uspješnu i održivu stabilizaciju društva koje je tek izašlo iz sukoba.